

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

H. SALOMONSON, H. C. SNETHLAGE, W. MAAS GEESTERANUS,
J. H. MEYER, A. J. MOLLINGER, W. F. E. VAN HASSELT, W. ATEN.

ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

16^e Jaargang.
No. 14.

Vrijdag
16 Januari '14.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.
— DELFT. —

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdag-
middag 4 uur aan het Redactie-adres:
KOORNMARKT 62.

Inhoud.

Delftsch Studenten-Corps.

Delftsche Studenten Debating-Club.

Gedachten en Gedichten.

Kunst en Geest in Literatuur, IV, door z.
't Verleden zwijgt, door S.
Als blanke ijzel op de velden..., door S.
Perzische avond, door F.
Dees avond gaande langs het donker pad, door J. G. K.
Zwakkeling, door W. P.

Uit de Delftsche wereld.

Naar aanleiding van een „Kritiek”, door E. L. Siccama.
Antwoord aan den heer E. L. Siccama, door S.
Antwoord aan Giwri, door Wendrow.

Lezingen.

Nederlandsche Christen-Studenten Vereeniging.

Technische Hoogeschool.

Lijst van Vergaderingen.

Delftsch Studenten-Corps.

Delftsche Studenten Debating Club.

Dinsdag 20 Januari komt de heer Tjipto Mangoenkoesoemo stellingen verdedigen in de Debating-Club. Een aanmoediging om die vergadering bij te wonen is eigenlijk overbodig. Iedereen heeft op het oogenblik wel een en ander gehoord over de Indische Partij en over het streven van de drie verbannen leiders. De een zal na hetgeen hij erover gehoord en gelezen heeft sympathie gevoelen voor hun streven. Een ander zal de zaak nog eens van verschillende kanten wenschen te zien of zijn opinie tegenover die van den heer Tjipto wenschen te stellen. De a.s. Debatingavond biedt U hiertoe de gelegenheid. Komt, om uw opinie te verdedigen of om uw blik op de Indische toestanden te verruimen!

STELLINGEN:

I.

Het bestuursstelsel in Indië beantwoordt niet meer aan de eischen des tijds.

II.

De uitspraak van den Minister van Koloniën, dat de tijd voor het loslaten van het erfopvolgingsstelsel bij regenten-benoemingen voorbij is, is te betreuren.

III.

Men dient de bakens te verzetten, nu het getij verloopt. Men schenke Indië een parlement.

IV.

Het ontwerp Koloniale Raad van Z. E. De Waal Malefijt is een verkapt voorzetten van het huidige autocratische stelsel.

Verdediger:

TJIPTO MANGOENKOESOEMO.

Gedachten en Gedichten.

Kunst en Geest in Literatuur.

IV.

Naar aanleiding van
F. VAN EEDEN: „Paul's Ontwaken”.

Ik weet niet of gij ooit diep gevoeld hebt de verheven stemming die een nevelige wintermorgen kan geven. Het kan op zoo'n morgen, als de zon nog moet gaan doorbreken en als de lucht zwaar is van belofte, gebeuren, dat men het gevoel heeft, meer van de wonderen tusschen hemel en aarde te begrijpen dan op den vollen dag.

Daar is een heerlijkheid in zoo'n nevelige wintermorgen vóór zon-doorbreken, die schooner is dan de helderheid van den dag. En óók in 't leven is er een groote vreugd in 't weten, dat achter den nevel de zon verborgen schijnt, die weldra alle schaduwen zal verhelleren, en die nú reeds 't enthousiasme in ons ontwaken doet, de geestdrift die weet, dat door den nevel men komen moet tot de klaarheid, door de duisternis tot 't licht.

En het lijkt soms wel, dat er naturen zijn, die dieper gevoelen de ontroering van 't komende geluk, wanneer de nevels gulden worden en optrekken, dan van 't reële, tastbare van 't leven.

Deze gedachten kwamen in mij, toen ik Van Eeden's laatste boek „Paul's Ontwaken” gelezen had. Want daar ligt over dit kleine boekje een soort gulden nevel die de ontroering wekt van mistigen wintermorgen. En daar is niet alleen de optrekkende nevel, maar ook de volle zonneschijn van den hoogen dag.

„Paul's Ontwaken” is de teere geschiedenis van het leven van Van Eeden's zoon. En geen louter biografie, vervelende opsomming van nóg vervelender feiten, maar een levensbeeld, tastbaar en reëel, een analytische en synthetische psychologie, een die in alle deelen doorvoeld is, en doorhuiverd van de ontroering van 't innigst leven.

Paul hoorde tot diegenen, waarvoor 't leven niet lang zou duren, maar die in dit korte bestaan toch ten volle tot ontwikkeling komen. Hij hoorde tot degenen die van te voren zijn aangewezen als strijders die 't eerst in den strijd met 't leven vallen zullen. Hij was die „donkre Lacher dien de jonkheid koos tot blij voorrijder naar den schoonen dood”.

Paul's leven had niet veel merkwaardigs, maar het wondervolle en verheffende is in Paul's sterven. En dáarom ook is 't, dat Van Eeden ons deze geschiedenis vertelt, omdat 't „volstrekt niet onverschillig is hoe wij sterven”.

En nu weet ik wel, dat als gij dit leest, gij de wenkbrauwen samentrekt en misschien het voorhoofd frons. Ach, sterven, denkt ge, spreek ons daar niet van, en „volstrekt niet onverschillig hoè” dat is me te dominees-achtig.

Maar ik veronderstel in U een belangstelling voor Van Eeden. Dien man vindt ge toch wel merkwaardig en als hij 't zegt, dan luistert ge gereeder. Daarom luister naar wat hij uit dit sterven geleerd heeft, en dan, ga dan weer uw eigen weg.

Paul was een gewone jongen met goede eigenschappen en met verkeerdheden, net zooals wij allen. Maar in zijn sterven zien we het bizondere, dat alle eigenschappen

worden verreind en gelouterd en geheven in een sfeer van zachtmoedige liefde.

Van Eeden is ook een dergenen die den grondeloozen twijfel kennen, die de louter-verstandelijke en diepgaande studie onvermijdelijk moet meebrengen. Want de denkende mensch moet in den beginne — zoo hij het aandurft en eerlijk is tegenover zichzelf — tot een twijfel komen die zich tot alle gebieden van het leven zal uitstrekken. Want wat is er dat stand houdt voor ons denken?

Alle wetenschap blijkt benadering, alle kennen blijkt gedeeltelijke dwaling. Alle verstand blijkt tenslotte ontoereikend; in het wezen der dingen is het ons niet gegeven in te zien.

Het hoogtepunt bereikt de wetenschappelijke twijfel als men begrijpen gaat, dat alles, alle denken en handelen, niet anders is dan wat wij-zelf er van maken, er van ondervinden, zoodat we nooit uit de banden van 't eigen bewustzijn uitkomen. Alles blijft waarneming, vergelijking, waardeering door een onvolmaakt instrument, en dus foute waarneming, foute vergelijking, foute waardeering. Voor deze analyse blijkt geen gedachtebeeld bestaanbaar.

Van Eeden zegt:

„Want wat is de kern der zwaarmoedigheid? Wat is het bange lijden, dat niet wijkt maar toeneemt met dieper zelf-inzicht en helderder overweging?

Wat is de donkere kolk, door niemand te ontwijken, die menschelijke mondigheid en zelfstandigheid begeert?

Het is de twijfel, de onzekerheid. Het vreeselijk inzicht in de ontoereikendheid van al ons weten.

Wij voelen ons te midden van een kosmos, die ons aan alle zijden te groot is, met begripsmiddelen die aan alle zijden te kort schieten. Hoe meer wij denken, hoe meer wij den waan van al ons kennen beseffen. De innigste, meest algemeene begrippen blijken onwaar te zijn, illusies, hulpmiddelen om voort te kunnen, krukken voor ons kreupel begrip. De ruimte is een illusie, de eenheid van tijd is een illusie — de eenvoudigste waarheden der mathesis kunnen gewijzigd worden, er kan naast de euclidische een niet-euclidische wiskunde bestaan. Het wetenschappelijk ware is intuïtief-onmogelijk, en de trouwste steunfels voor onzen geest vernevelen bij strenge analyse tot illusies.”

Hoe komen we uit dien twijfel uit? Hoe zullen we ontkomen aan 't vermoedende van dit gevoel, dat 't leven langzaam maar zeker vernietigt als niet een tegenwerkende kracht, een hoogere activiteit van den geest paal en perk gaat stellen aan deze afbraak, en met andere gegevens opbouwt 't verloren vertrouwen?

„Het eenige wat ons er uit redden kan is de draad, de verbinding met het zeer geliefde. Zoo zegt het ook de oude Theseus-legende”.

Voor Van Eeden was 't sterven van zijn zoon deze uitredding. En daarom ook vind ik zooveel merkwaardigs in dit boekje. Want wie wil erkennen dat hij tenonder gaat aan den demon van verstandelijken twijfel, wie is zoo eerlijk ook en zoo overtuigd van zijn plicht tegenover den medemensch, dat hij 't teerste en mooiste van zijn leven geeft, analyseert, neerschrijft en vorm geeft. Wel is 't gevaar groot dat door de uiting iets van 't teere en diepgevoelde verloren gaat, en dat de beschrijving „niet genoegzaam is in den geest van Paul zooals hij was bij zijn scheiden”. — Maar ook aan den anderen kant zal Van Eeden gevoeld hebben, dat door uiting het gevoelen is te versterken en geldend te maken.

Paul behoorde tot die fijngevoelige uitzonderingsmensen, die 't rechte evenwicht in dit leven niet konden vinden. Hij was te teer om niet door 't ruwe leven gebroken te worden. Er waren in hem vele mooie en goede eigenschappen, „kostbare schoonheden”, en „wonderbaar teere gevoelens konden er in hem opleven bij de eerste voorjaarsdagen, bij het zien van een kerktoeren in morgenzonlicht, bij het geluid van den regen op het woudloover”. Maar zijn lichaam was niet gezond en een vroegtijdige longontsteking duidde al op wat later zijn heengaan zou veroorzaken.

Zijn fijn gevoel moest wel leiden tot diepe somberheid toen hij in aanraking kwam met het werkelijke leven, en er geen steun was, geen vast vertrouwen en uitzien naar het ideale. Reeds op vijftienjarigen leeftijd schreef hij in een brief: „Hoe gelukkiger ik ben, hoe meer ik ga treuren”. Men ziet hierin al het onevenwichtige, het bezwijken dat komen zal.

En als verrijnde natuur, als mensch van dezen tijd, was er in hem die „tegenstrijdigheid die voldoening vindt in het lijden, en onvoldaan is bij gemis aan leed en tegen-spoed”.

En dit ook treft, dat bij al zijn mooie eigenschappen de aantrekking komt van het wreede, het slechte, onnatuurlijke. In den wakenden toestand is Paul fijngevoelig,

teer, goed in hooge mate, en in 't droomleven, waar de demonische invloeden vrij spel hebben, beheerscht hem de moord-gedachte, zóó zelfs dat hij zelf tenslotte aan de zelfmoord-gedachte toe is.

Van Eeden haalt Jan Luyken en Oscar Wilde aan, als typen waarin ook deze tegenstrijdigheid duidelijk aan den dag kwam. En het is merkwaardig hoe de zonde bij Wilde geheel verzoend is door de diepe vernedering in de gevangenis te Reading, waaruit we zijn *De Profundis* kennen, biecht van een zuiver-geloovige.

En zoo met Paul, die door zijn ziekte stijgt tot den eenvoud van ware geloovende liefde, die niet vraagt naar leer of dogma of kerk, maar zuivere voorbereiding is tot den overgang, het sterven, dat opgaan is in het nieuwer leven, vol ongekennde mogelijkheden.

Ik haal u nog dit aan:

„Allen die veel en diep over het sterven hebben gedacht, kwamen tot de overtuiging, dat het mogelijk en noodig is zich er toe vóór te bereiden, en dat de staat waartoe ieder mensch na den lijfsdood zal geraken, voor elk verschillend zal zijn en afhangen van zijn individueele geaardheid en zijn voorbereiding.

Wie niets verwacht als vernietiging en ontbinding, wie alle mystieke waarheden die volgen uit het verdwijnen der stoffelijke illusies, steeds heeft genegeerd en geloohend — die zal waarschijnlijk zich totaal verbijsterd vinden, zoodra die mystieke waarheden voor hem de eenige werkelijkheden zijn. Hij zal zijn als een droomende, een verdoolde geest, levend in chaos, ten prooi aan elke emotie, aan alle booze demonische invloeden.”

„Wij moeten allen den dood vreezen, hem niet licht en gering achten, want zijn ergste dreigement is in elk opzicht vreeselijk — maar wij moeten door die vrees leeren het gevaar te weerstaan, het uiteenvallen van het lijf zoolang mogelijk te verhoeden, en als dat niet meer gaat de des-integratie van ons geestelijk wezen te voorkomen en de kostelijke eenheid en helderheid van onzen geest te behouden, te redden uit de schipbreuk van het stoffelijk leven”.

„Dit alles wel overwegend zal een verstandig mensch zijn geheele leven min of meer tot voorbereiding maken van die onvermijdelijke en zoo allergewichtigste toekomst. Hetgeen niet beteekent een verachting van het aardsche leven, — want dat is een ijdel priesterlijk en kerkelijk wanbegrip, door huichelachtig napraten ontstaan.

Men veracht de steenen niet waarvan men zijn huis moet bouwen. De aandoeningen, ervaringen, leeringen van het dagleven in deze wereld zijn de bouwstoffen voor ons verder bestaan.

Gelukkig, innerlijk rustig en vredig noemen we ons alleen wanneer we gehoorzamen aan de ondoorgrondbare leidende macht in ons, wanneer we het wereldleven medeleven en handelen, wanneer we onzen plicht doen — zooals Paul het zeide — trouw aan onze edelste instincten. En eerst dan, wanneer wij voelen dat het ten einde gaat met ons wereldsch bestaan, wanneer wij niet meer kunnen handelen en het lichaam ons begeeft, dan past de askeze, het één voor één losmaken van alle banden, het sublimeren van alle aardsche neigingen, het zich concentreren in gebed, in aandacht, ter voorbereiding op het komende wonder, de geboorte in nieuw leven, het ontwaken in ander licht.”

Maar genoeg, om u te doen gevoelen dat het lezen van dit boekje, stil zittend in de eigen kamer, beter is dan 't zien van wat aanhalingen. Lees zélf en zie hoe er een juichen is met Paul's sterven, een vreugde en een hooge aandacht. En al lezend, zult gij 't motto van 't boek gaan overdenken: „Was von Seele im Körper ist, das schläft. Das wahre Erwachen ist ein wahres Aufstehen vom Körper, nicht mit dem Körper. [Plotinus. *Enn.* III, 6.]

Tenslotte heel kort over de waarde van 't boekje. Als eerste en belangrijkste acht ik het bespreken van dit probleem van gewicht, en is het te bewonderen dat een oprecht man als Van Eeden zich hierin geheel geeft. Het zal hem groote moeite gekost hebben om zooveel intieme dingen van zijn leven voor allen bloot te leggen.

En wat de litteraire waarde aangaat: ik durf die niet hoog noemen. In 't begin worden we heel sterk aan Oscar Wilde's „*De Profundis*” herinnerd. Dezelfde eigenaardige toon ligt daarin. Het meest verbaast me echter de slotzang, waaraan alle poëzie vreemd is. Lees eens kritisch een strofe als dit:

De Dood, waarvoor elk mensch met goede reden huivert,
is als een vlamvend vuur dat alle zielen zuivert,
Dat snel verteert al wat verblinding is en waan,
en tast alleen het schoone en werkelijke niet aan.

Mij lijkt dit hulpeloos. Liever had ik de goede gedachten die in die zang neergelegd zijn, in goed proza gelezen.

Maar dit doet niet af aan de werkelijke waarde van „*Paul's Ontwaken*.” 't Geeft veel te overdenken, veel van blijvende waarde.

't Verleden zwijgt.

Eens ging ik 's nachts langs donker-holle stegen,
toen mij een groote zwarte kat te voeten sprong
met akeligen schreeuw, het deuntje dat ik zong
verstikkend in mijn keel, door schrik-kramp toegeregen.

En toen — in dollen drift — heb ik mijn stok genomen,
bedwingende den angst in ééne fellen slag....
... 't was stil. Om mij en 't dier dat stervend vóór mij lag
was — onheilspellend — weer de stille rust gekomen.

Zóó zwijgt 't verleden nu, dat ik heb durven slechten
met ééne fellen slag, toen 't opdook in den nacht....
..... 't is stilte om mij heen, alsof het zwijgen wacht
op geesten die mij zullen komen rechten....

S.

Als blanke ijzel op de velden....

Als blanke ijzel op de velden
heeft zich de rust in mij gelegd,
wanneer 'k in woorden uitgezegd
de dingen die mijn droomen kwelden.

Van koele ruste overtogen
is alles in me, en rondom.
't Verleden is nu stil en stom
van dingen die niet keeren mogen.

Doch angst blijft voor den dag van morgen,
waarop een stralenwarme zon
mijn stille rust verstoren kon,
ontdooien ze in een poel van zorgen.

S.

Perzische avond.

In herinnering aan 1 Juli 1913.

Het ver noch ruchtend feestgedruisch
vermengde zich met 't zacht geruisch,
der nauw door wind bewogen jonge boomen,
tot achtergrond voor ons gepeins en droomen.

We lagen op een oud tapijt
op 't haag-omsloten gras gespreid,
waar in de luwt' geen windtocht kon bestrijken,
de kaarsevlam die roerloos stond te prijken.

Ze wierp haar gullen schijn in 't rond;
op 't geen er tussehen ons nog stond:
ons beider bekers en een vaas met rozen,
geelgoud'ne die in 't hart iets rooder blozen;

En op mijn jongen vriends gezicht
beweegloos naar die tuil gericht,
die 'k hunkerde straks tot mij op te beuren,
om te genieten van het zoete geuren.

Verstoren echter wilde 'k niet
het peinzen dat zijn blik verried,
en liet de bloemen staan, maar poogde 't zwoele,
verlangen aan den rinschen wijn te koelen.

Die laafde wel mijn mond en keel
maar 't geurverlangen slechts ten deel,
want 'k bleef toch wenschen tot mij op te beuren,
die rozen, om hun zacht-en-zoete geuren.

Toen keek hij plots'ling op naar mij:
de bloemen waren eensklaps vrij,
ik behoefde langer niet me te weerhouden
en reikte naar de rozen, de geelgouden.

En snoof de zacht-en-zoete lucht
genoot van 't godd'lijk koel genucht,
dat ligt in 't aad'men van de prille roken
ontstijgend rozeknoppen, nauw ontloken. —

Voldaan, liet 'k zachtjes weer terug
me zakken, lang uit op den rug,
dan starend naar het nacht'lijk hemeldonker
doorboord door glansrijk zilver stergeflonker....

't Was hij die eindelijk verbrak
ons zwang're zwijgen en me sprak,
van zijn verheugd zijn, dat uit 't luid rumoeren
naar stillen tuin 'k bedacht hem mee te voeren.

— Het feest had reeds te lang geduurd
mij ving 't verlangen naar 't verpuurd,
genot van zwijgen of van zachtjes praten
met 'n vriend, en 'k had met hem het feest verlaten. —

Nog uurlang luisterd' ik naar hem
wiens jonge held're hooge stem,
als onuitputtelijker geklater
bleef uitgaan naar mijn zwijgens stille water.

't Verdroot hem blijkbaar niet dat 'k zweeg
en ik — van elk verlangen leeg —
genoot het nooit te voren zóó geweten
geluk: van zorgeloos, zichzelf vergeten.

Beluist'ren één, die al maar voort
in kleurrijk, zang'rig, teer soms, woord
vertrouwelijk en zonder overwegen
verhaalt zijn jonge ziels geheimst bewegen.

O, heerlijk! zelf te zwijgen, niet
ons eigen vreugde of verdriet
te overdenken, maar in rust te luist'ren
naar al wat 'n dierb're vriend ons toe wil fluist'ren.

Aan D. H.

F.

Noot van de Redactie:

Door vertraagde inzending kon de A. Red. niet over dit
stuk beslissen, van daar het niet-recente onderwerp in dit
nummer.

Dees avond gaande langs het donker pad
dat voert langs d' oude muren van de veste
Zag 'k tegen 't fel geele lantaren licht
Twee donkere gestalten; man en vrouw.
Zij wiegend in zijn jonge sterke armen
Wijl telkens de twee hoofden even bogen
zich tot een groote schaduw, om dan weer
te wijken en opnieuw zich te gemoeten
tot eene telkens langre liefdekus.

27-10-13.

J. G. K.

* Noot van den zetter.
Is dit de andere zwakkeling?

Zwakkeling.

We wandelen door 't duister:
Ik en een vreemde vrouw. Ik luister
Naar de stem in mijn hart die zegt
Dat dit ragfijne wezen om mij vlecht
Een strik van liefde, passievol.
Ik mag er niet in verwarren. Hoe
Klinkt die stem na in dat leege hart
Waar in eens woonde een meisje klein
En zoo fijn en zoo rein . . .
Dat meisje brak dat hart. Met smart,
Veel smart genas het. En toen kwamen
Er meisjes en vrouwen die samen
Bewoonden wat eens één bezat.
Maar mijn stilgewende hart kan dat
Leven niet langer verdragen. Vrouw,
Vreemde vrouw die naast mij gaat,
Ik kan niet! Het mag niet dat ik hou
Van een die lief en vroolijk praat
Met mij die droef moet zijn omdat
Eens één dat groote hart bezat
Waar in . . . zoovelen kunnen wonen!
Vreemde vrouw, geef liefd' een zwakke man
'k Geef toe . . . hoewel ik anders kan.

W. P.

* Noot der Redactie.
Opgenomen ter aanmoediging van andere zwakkelingen. Houdt
moed! Houdt moed!

Uit de Delftsche wereld.

Naar aanleiding van een „Kritiek”.

Hooggeachte Redactie.

Na het lezen van het eerste No. van het S. W. 1914 met z'n twee zegenwensen naast een kritiek op de almanak van de D. S. B. is er bij mij, gedurende enige ogenblikken, een zeker onbegrepen iets achtergebleven, met een nasmaakje als van een sinaasappelpit. Want twee keer lees ik dat aan de S. W. lezers wordt toegewenst een rustig jaar, waarin de redactie op adem komt door het staken van de heftige polemieken en het elkaar beklodderen met inkt.

En tegelijk besluit de geachte redactie een kritiek op te nemen, die allermint geschikt is aan de gemoederen de zo gewenste vrede te geven; altans op het eerste gezicht.

Want bij nadere beschouwing blijkt die kritiek, schoon in enkele opmerkingen juist, over 't geheel te zijn van zodanige aard en vorm, dat het overbodig mag heten daar nog verdere aandacht aan te wijden.

Ten slotte kon ik dan ook niet anders als me verheugen, en wel over drie punten:

1°. De Bond wordt, hier in z'n almanak, kritizerend *aangevallen*.

Dit geeft reden tot vreugde, omdat slechts diè tegenstanders worden aangevallen, die gevaarlijk worden; een appreciatie die ons uit den aard der zaak niet anders dan aangenaam kan zijn.

2°. De aanval is *openlik*; ook dit verheugt me, waar ik van *bedekte* reeds enige keeren de resultaten mocht zien.

3°. De aanval is tenslotte niet anders dan een krachteloze slapheid, die gekozen bij gebrek aan beter, slechts de sterkte van onze positie bewijst.

Zooals U ziet, geachte redactie, ik heb reden verheugd te zijn, zowel over de hartelike Nieuwjaarswens als over de rest van het vorig S. W. En wat ik U wou vragen, is dan ook niet voortaan stukken van het soort als bovenstaande kritiek te weigeren; integendeel neem ze op, en dan van *allen*, tenzij het al te persoonlijk mocht worden.

Het gekwakkel en gekwek van een paar eenden is bij uitstek geschikt een beetje leven in de brouwerij te houden, als weleer bij Jan Steen, aan wiens huishoudingen onze studentenwereld ook in andere opzichten herinnert.

Ik ben overtuigd, dat het vuurtje aldus in het S. W. gestookt, niet anders dan voor *ons* een behaaglike warmte verspreiden kan; laten de *anderen* zorgen zich er niet aan te branden.

U, geachte redactie, een zeer gelukkig en druk jaar toewensende en dankende voor de betoonde gastvrijheid

E. L. SICCAMA.

Antwoord aan den Heer E. L. Siccama.

Het moeten wel zeer ernstige grieven geweest zijn — meneer Siccama — die u ertoe brachten de recensie van een boek (dat u slechts ten deele aangaat) aan te vallen. Laat ik u dan allereerst vertellen dat dit — een door een redacteur gesteld — stuk, de bal is die gij door uw kaatselij hebt moeten verwachten.

Ook van bekladden met inkt is hier geen sprake, en op polemieken is niet de minste kans; hoogstens kunt gij mijn oordeel over den Bonds-Almanak verkeerd vinden. Het is absoluut niet verwonderlijk dat deze kritiek geen vrede heeft gegeven aan gemoederen, die wél vrede vonden bij een resultaat als dit. Ik verzoek u allermint aandacht aan stuk te wijden, maar dan past het u ook niet over aard en vorm te spreken, die geheel in harmonie zijn met mijne meening berustende op feiten, die ik hier niet zal noemen. Reeds het overdrukken van onkieschheden of versjes als de door mij bedoelden — zou onze vrouwelijke lezers in dezelfde onaangename positie brengen als uwe zusters toen gij hen thuis uw almanak getoond hebt.

Nu komen wij echter op glad terrein mijnheer Siccama, en dit is formule I in ons betoog: — gij acht uw Bond aangevallen! —

Nu weet ik niet of gij in eenige functie schrijft, maar het feit bestaat dat gij deze almanak de uiting van het tegenwoordig bondspeil noemt. Eerlijk gezegd maakt gij het hiermede in mijn oog erger, maar dat doet niet ter zake. Uw vreugde is ook wel wat voorbarig, want mijn oordeel was alnog slechts tot de medewerkers beperkt gebleven (van aanval is natuurlijk geen sprake).

Het tweede punt passeeren wij... waar geen aanval gedaan wordt is deze evenmin „openlik” als bedekt.

Punt drie is mij niet erg duidelijk; zonder ruggespraak met uw bestuur lijkt mij deze tart vrijwel wat gewaagd; terwille van u zal ik hierop niet ingaan.

Na deze uiteenzetting — meneer Siccama — wendt gij u tot de redactie, snel voeg ik mij bij mijne mede-redacteuren, en glimlach vriendelijk bij uw opgetogen verhaal en de wijze waarop gij u „over drie punten verheugt”. Wel kijken wij even bedenkelijk wanneer gij ons meent te kunnen opvoeren in uw verachting van kwekkende eenden, en onze studentenwereld „het huishouden van Jan Steen”; evenmin deelen wij geheel en al uw vreugde over het vuurtje waaraan enkele menschen zich misschien zullen gaan branden, terwijl de anderen zich verwarmen, doch ten slotte staan wij op en schudden u hartelijk de hand als dank voor uw Nieuwjaarswensch. Moge het Nieuwe jaar u een helder inzicht brengen in het onderscheid tusschen aanvallen en recensies.

En nu ben ik weer uw briefschrijver die zich in deze geheel bij de redactie aansluit.

S.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

TE HUUR AANGEBODEN:
Gem. Zit- en Slaapkamer,
met Pension.

Adres: VOORSTRAAT 103.

KAMER te huur.

Desnoods voor minder dan de huurprijs.
Adres Bureau van dit Blad.

OUDE DELFT 120 - DELFT.

Uitzending van Diners.

Levering van Schotels.

Dagelijks verkrijgbaar de bekende NASSI GORENG.

Aanbevelend,
Oude Delft 120. **Chr. F. RÜTER.**

Civiel- en Werktuigkundig Teekenaar
vraagt TEEKENWERK.

Tarief billijk.

Adres OOSTSINGEL 19.

Voorhanden in de Technische Boekhandel en
Drukkerij J. WALTMAN Jr.:

31—40 TAUSEND

TANZ BREVIER,

-: Zum Selbstunterricht im Tango, -:

One Step-Boston und allen modernen Tänzen. 200
entzuckende Bilder bekannter Künstler.

Preis: Mark 2.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 16 JANUARI 1914. No. 14.

Antwoord aan Giwril.

Mijn plan is geweest, de Redactie je adres te vragen, dan op een avond bij je aan te kloppen om te praten vrij uit over mijn stuk en jou brief. Veel liever had ik dat gedaan, dan zooals nu te schrijven voor het S. W. Maar, een openlijke beschouwing eischt een openlijk antwoord.

Mocht ik maar inderdaad openlijk zijn; helaas je hebt zoo intieme dingen geraakt, dat schrijven daarover ruw wordt.

Versta je echter onder „studeeren” meer dan reacties-kennen of $\frac{dy}{dx}$ gezanik, versta je er onder, zooals ik bedoelde „het studenten-leven”, dan, Giwril, zul je 't reeds veel meer met mij eens zijn.

Te goed, te lang heb ik nagedacht over het cynisme der dames-studenten; zoo lang, dat het me nu moe maakt, mijn geestdrift heeft weggenomen, dat ik liefst zou willen zeggen: „laat ze maar ziek zijn, 't is immers een ziekte die geneest!”

Giwril, ik heb de meisjes hier gekend, ik heb meegeleefd van sommigen haar studentenleven en langzaam tergend, maar onverbiddelijk heb ik het cynisme zien groeien.

Of ik heb nagedacht over dien zin? De wetenschap dat het zoo is en niet anders, heeft mij gepijnigd, meer dan ik hier kan of wil zeggen.

En toch, duizendmaal liever de vrouw, die het leven heeft gezien, die midden er in heeft gestaan, dan het onschuldige onwetende meisje.

Maar Giwril, ik ken er ook een enkele hier en daar die innig en vol heeft geleefd, en dat meisje is gebleven ondanks de boeken die zij niet mocht lezen, ondanks de dingen die zij niet mocht zien.

Je zegt dat een meisje het intieme van het studenten-leven ziet. Dat doen zij niet.

Ze zien meer dan de „jongens” zooals die in balzaal, op tennisveld, op een thee-uurtje zich met hun bezig houden. Ze zien het *uiterlijke* van de studenten onder elkaar, en ze weten van nachtelijke Haagsche toestanden, ze weten en zien het gescharrel langs Delftsche wegen; van dronken-zijn hoeven we zelfs niet te spreken.

En op die *halve* experimenteele kennis bouwen de meisjes-studenten met *logisch verstand* haar mannen critiek.

Maar wat zien zij van van het *innerlijke*? Niets!

Zie eens het mengelwerk van den laatsten Almanak; één grondtoon, de grondtoon van het studenten-leven, klinkt overal op:

Het is de knagende eenzaamheid
Van 't kamertje bestaan
Waarvan de meesten, vroeg of laat
Tòch naar de bliksem gaan.

Een meisje voelt de dingen; en innig moesten zij voelen, zij, de meisjes-studenten, wat achter uiterlijke ruwheid verborgen ligt. Daarom haat ik haar cynisme, als onvrouwelijk, als kwaaddenkend, als egoïstisch.

WENDROW.

Lezingen.

Nederlandsche Christen-Studenten Vereeniging.

Prof. Dr. De Zwaan, buitengewoon hoogleeraar aan de Universiteit te Leiden, sprak den 16den December 1913 in eene openbare vergadering over: „*Wat onderscheid het Christendom van andere redelijke godsdiensten?*” Spreker begon met te zeggen, dat hij zich niet wilde bezighouden met de dingen, die de inwendige structuur van het Christendom betreffen, doch zich alleen de vraag wilde stellen: „*Wat zien wij van het Christendom?*” Allereerst merken wij op, dat het Christendom is blijven bestaan toen de gansche antieke wereld onderging; verder, dat het er in geslaagd is het enorme samengesteld geheel der antieke geestesbeschaving aan vreemde volken op te leggen met zooveel succes, dat onze tegenwoordige beschaving de voortzetting der antieke is. Het Christendom heeft een organisme voortgebracht, dat zijns gelijke niet heeft in de wereldgeschiedenis, n.l. de Roomsche Katholieke kerk. Het groote feit is echter, dat het in den Hervormingstijd zich weer geestelijk uit dat

organisme bevrijd heeft. Uit dat alles blijkt wel dat het Christendom een geweldige geestelijke kracht is.

Als tweede vraag stelde spreker: „*Wat zijn redelijke Godsdiensten?*” Hij definieerde deze aldus: „Redelijke godsdiensten zijn die, welke het conflict tusschen wetenschap en geloof niet kennen, omdat zij ten gerieve der wetenschap besnoeide en naar den inhoud van hare voorstellingen aan de wetenschappen ondergeschikte godsdiensten zijn.

Het Christendom nu, is een redelijke godsdienst in zoverre het een feit is dat geen enkele godsdienst geheel redelijk is en sommige nu „onredelijk” schijnende voorstellingen uit een eertijds daarnaast bestaande „redelijke godsdienst” afkomstig zijn, doch niet in zoverre het niet beredeneerbare element zich steeds heeft doen gelden als de kern van het godsdienstig leven.

Spreker noemde als grondgedachte van het antieke denken de neiging om *stof en kracht te reduceeren tot geest*. Parallel hiermee loopt het z.g. „animisme”. Wanneer animistische volken tot hooger denken komen, komen zij tot „pantheïsme”. Zulk een pantheïsme vinden wij bij Grieken en Romeinen, maar dan *gewijzigd door de toenmalige theorie omtrent de samenstelling van het heelal*. Door het Christelijk denken werd de Logos-gedachte der oudheid op Jezus Christus als middeelaar aangewend.

Het Christendom maakte front tegen het determinisme en handhaafde zoowel de *vrijheid van den mensch als die van God*.

Ondanks de overtuiging der oude Christenen van het spoedig vergaan der wereld is het christendom een godsdienst van de daad, terwijl de natuurlijke godsdienst der oudheid een godsdienst der bespiegelende gedachte was.

Tenslotte wees de spreker er nog op welk een grootsche daad het is, dat het Christendom, tegen den Bijbel en tegen zijn geheele antieke theologie in, het antieke wereldbeeld heeft losgelaten. Al te haastige theologen zijn echter b.v. door de moderne „energie” voorstelling, genoopt geworden op hun schreden terug te keeren.

Dat is echter alles slechts voorstellingsmateriaal, de kern van het Christendom is „onredelijke”, d.w.z. is gelegen op een gebied van realiteit, waar ons redeneer vermogen geen vat op heeft. Er zijn meer zulke gebieden. B.v. ons *ik-besef* is zoo iets onredelijks. Redeneering pluist het uit tot een „heap of sensations” (Spencer) maar het is en blijft bestaan. Zoo het besef van „zonde” dat wij allang kwijt zouden zijn, als het weg te redeneeren was.

Tenslotte het tegen de ijzeren wet der noodzakelijkheid strijdende feit dat er omkeer, verandering van karakter mogelijk is; welke samenhangt met het geloof in, de zekerheid van een hogere kracht buiten den mensch. De Christenheid gelooft, dat die kracht is een persoonlijk God, die omdat Hij anders onbekend zou gebleven zijn, zich als een persoonlijkheid en wel in Jezus Christus geopenbaard heeft en nog met ons in persoonlijk contact staat.

Technische Hoogeschool.

De Privaat-Docent voor de Nieuwe en Nieuwste Geschiedenis, Dr. W. W. van der Meulen zal, wanneer de belangstelling door hem voldoende wordt geacht, een vier- of vijftal colleges geven over den aard en de beteekenis der Vrijheidsbewegingen van 1813. (eenmaal per week, Woensdagmiddags 4.13—5 uur, zaal 4; te beginnen ongeveer half Februari).

Studenten, die deze voordrachten wenschen bij te wonen, gelieven alzoó *vóór 24 Januari* hun naamteekening te plaatsen op de lijst, hiervoor aanwezig bij den bediende in de gang van het hoofgebouw der T. H.

Lijst van Vergaderingen.

D. S. Debating-Club.

Dinsdag 20 Januari, 's avonds 8 uur, in de leeszaal der S. P.

Spreker: de heer Tjipto Mangoekoesoemo.

E. T. V.

Donderdag 22 Januari, Zaal β , Nat. en Elec. Lab.

Spreker: L. Rezelman.

Onderwerp: Commutatatie van gelijkstroommachines.

D. S. V. „Onze Koloniën”.

Dinsdag 27 Januari, 8 $\frac{1}{4}$ uur, Zaal 32.

Spreker: H. Walbeehm.

Onderwerp: 't Leven van den Javaan in Ned. O.-Indië.
(Met lichtbeelden).

ADVERTENTIEN.

PIANO'S en ORGELS
in huur vanaf 4 - p maand met inbegrip van stemmen, bij
F. J. RAAR, NIEUWSTRAAT 6.

VOORHANDEN, het onlangs verschenen werk,
getiteld:

STEENKOLEN.

Haar ontstaan en bereiding tot Markt-
product en Nevenproducten

DOOR

J. J. BOOTSGEZEL,

Werktuigkundig Hoofd-Opzichter der Staatsmijnen
in Limburg.

Met 94 Afbeeldingen en 2 Gekleurde-Kaarten,

voorstellende: I. Ontwikkeling der cokes-bereiding in het
Nederrijnsch-Westfaalsch mijndistrict. II. Kolenmijnen van
het Nederrijnsch-Westfaalsch mijndistrict, verdeeld volgens
de kolensoorten die er getrokken worden.

INHOUDSOPGAVE.

HOOFDSTUK I.

Overzicht der formatiën onzer aarde.

- I. Het ontstaan der steenkolen.

HOOFDSTUK II.

- II. Het verkoopbaar maken van het mijnproduct.
III. De kolenwasscherij van Humboldt.
IV. Een kolenwasscherij „systeem Baum”.

HOOFDSTUK III.

- V. Cokeskokerijen en het winnen van bijproducten.
VI. Ovensoorten.
VII. Oven der firma Carl Still te Recklinghausen.
VIII. Koppers-ovens.
IX. Uitrustingen der ovens.
X. Het winnen der nevenproducten.
XI. Verwerking van teer- en ammoniakwater.
XII. Benzol.
XIII. Het stoken van stoomketels.
XIV. Verlichting.
XV. Gasmotoren.
XVI. De electriciteitsfabrieken der koninklijke mijn-
directie te Saarbrücken.
XVII. Het verwerken van de stikstof der lucht tot salpeter-
zuur, met behulp van cokesovengassen.
XVIII. Commercieele bijzonderheden der bereiding van
nevenproducten.

HOOFDSTUK IV.

- XIX. Briketten.

Het geheele werk wordt uitgegeven in 4° formaat, is
gedrukt op best papier, waardoor de gravures goed tot hun
recht komen, en omvat 150 bladzijden. Niet alleen voor
hen die door hun studie op dit boek zijn aangewezen, doch
ook zij, die in het artikel zelf handelen en daardoor meer
belangstellen in de bereiding, zal de aanschaffing van dit
werk ten goede komen.

De prijs is in cartonnen band f 3,90.

Gebonden in linnen stempelband f 4,50.

Technische Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN Jr.
BINNENWATERSLOOT 33. DELFT.

HEEREN-MODE-MAGAZIJN

J. J. PETIT,

== HYPOLITUSBUURT 31. ==

Zeer voordeelige aanbiedingen van diverse NOUVEAUTÉ'S in:

Auto Scarfs, Zijden Crâles Slobkousen, Handschoenen

Wegens vergevorderd seizoen 10, 20 en 30 %

Korting à contant.

Afdeeling: HEEREN-HOEDEN.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

A. J. PRINS, Choorstraat 4

Extra voordeelige aanbieding van

Dictaat Cahiers.

Reclame Cahiers, 160 bladz. dik, prima
kwaliteit papier, per dozijn f 2,—.

VERKOOP UITSLUITEND à CONTANT,
tegen zeer lage prijzen.

Reparatie-Inrichting voor VULPENHOUDERS.

Technische Boekhandel en Drukkerij

J. WALTMAN Jr.

== BINNENWATERSLOOT 33—35. ==

Losse nummers verkrijgbaar van:

SPORTBLADEN.

DE MAANDAGOCHTEND COURANT (Sportnieuws)	5 cent.
SPORTKRONIEK	10 "
SPORTBLAD	10 "
REVUE DER SPORTEN	15 "
AVIA	15 "
ALGEMEEN NEDERLANDSCH SPORTBLAD	15 "

GEILLUSTREERDE WEEKBLADEN.

DE PRINS	6 cent.
DE WERELDKRONIEK	10 "
DE WEEK	15 "
BUITEN	15 "
PAK ME MEE	5 "
HET LEVEN	10 "
DE WERELD	7 1/2 "
PANORAMA	10 "